

NIRAS A/S - Århus
Henrik Søgaard Larsen
Ceres Allé 3
8000 Århus C

Kystdirektoratet
J.nr. 19/01711-6
Ref. Kaj Merrild Hareskov
20-09-2019

Dispensation til terrænændring inden for strandbeskyttelseslinjen i forbindelse med nedlæggelse af Seden Skydebane, matr.1a, Seden, Seden By, Mindelundsvej, Seden, Odense SØ, Odense Kommune.

Ansøgning

Niras har d. 24. juni 2019 søgt om tilladelse til at lave terrænændringer i forbindelse med nedlæggelse af Seden Skydebane.

Afgørelse

Retlig vurdering

Kystdirektoratet vurderer, at de direkte tiltag, der fører området tilbage til den tidligere tilstand før skydebanens etablering, ikke kræver dispensation. Dette omfatter fjernelse af etablerede anlæg, opfyldning af huller, og terrænu djævning til tidligere niveau.

Dispensation

Kystdirektoratet giver hermed dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens¹ § 65b, stk. 1, jf. § 15, til den miljømæssige oprydning i.f.m. nedlæggelse af skydebanen.

Dispensationen vedrører *alene* strandbeskyttelseslinjen. Andre tilladelser efter anden lovgivning kan være nødvendige.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb - se nærmere i afsnittet om klagevejledning nedenfor. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan dispensationen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt jf. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Odense Kommunes ønsker om paddehuller m.m. vil kræve en særskilt ansøgning til Kystdirektoratet.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse

Redegørelse for sagen

Forsvaret har en skydebane nord for Odense, som de ønsker at nedlægge. Nedlæggelsen gennemføres på Forsvarets vegne af Niras, som har indsendt denne ansøgning.

Skydebanen ligger i dag indenfor strandbeskyttelseslinjen – men skydebanen blev etableret før de kystnære områder blev omfattet af strandbeskyttelse i 1937.

2018, orotfoto, Strandbeskyttelseslinjen er gult skraveret – oprindelig strandbeskyttelseslinje fra 1937 er markeret ved orange linje

"Høje målebordsblade", skydebanen er etableret før år 1900

1954, ortofoto, skydebanen har på dette tidspunkt nogenlunde samme omfang som i dag

Noget af området er beskyttet naturtype, Strandeng (blå) – overdrev (gul)

Niras anfører i ansøgningen, at nedlæggelsen af skydebanen bl.a. indeholder følgende fjernelse af bygningsmaterialer:

- i målområdet nedbrydes og fjernes betonstøbt markørdækning (inkl. skivehejs) og betonstøttevæg langs forvold.
- hegn bagved skivehejs langs markørdækning nedbrydes og fjernes og bortkøres til godkendt modtager.
- trærammer omkring kuglefang i for- og endevold nedbrydes og bortkøres til godkendt modtager.
- skiveopstilling foran forvold nedbrydes og bortkøres til godkendt modtager.
- trærammer omkring 100 m og 200 m standpladser nedbrydes og fjernes.
- halmvolde langs banerne nedbrydes og bortkøres til godkendt modtager.
- betonvæg ved tidligere pistolbane nedbrydes og fjernes.
- Diverse hegn, skilte afstandsmarkeringer.

Det anføres desuden at nedlæggelsen indeholder følgende fjernelse af forurennet jord:

- Endevold, som er opbygget af flyveaske, hvor der er lagt muldjord uden på opgraves ned til terræn og bortkøres til godkendt modtager.
- Forvold, opgraves ned til terræn og bortkøres til godkendt modtager.
- Mindre standpladsvold ved tidl. miniaturepansermålsbane opgraves og bortkøres til godkendt modtager.
- Areal hvor der har været opstillet miniaturepansermål graves af ned til terræn og bortkøres.
- Areal, hvor skiver til den østligt beliggende pistolbane var ophængt graves af ned til terræn og bortkøres.
- Minivold vest for endevold opgraves ned til terræn og bortkøres.
- På 100 m og 200 m standpladser rømmes ca. 0,2 m stabilgrus af – kun de steder, hvor pladsen er hævet over omgivende terrænkote (med træramme).
- På den resterende del af skydebanearealet, hvor der ikke er installationer/volde afgraves og bortkøres kun jord med indhold af undersøgte metaller over Miljøstyrelsens afskæringskriterier.

Endeligt anføres det at retablering af området indeholder følgende tiltag:

- Grusvej ned til skydebanen målområde og vej mellem for- og endevold bevares.
- Ved fjernelse af endevold, trækkes arealet efterfølgende af, så det falder naturligt ind i landskabet.
- Ved fjernelse af markørdækning/forvold/trærammer foran forvold fyldes den udgravning med et tilsvarende egnet opfyldningsmateriale uden frøpulje (sand, grus etc. IKKE muldjord). Jorden fyldes op således, at det afgravede areal falder naturligt i omgivelserne.
- Efter fjernelse af jord i felt F41 opfyldes med et tilsvarende egnet opfyldningsmateriale uden frøpulje (sand, grus etc. IKKE muldjord).
- Efter fjernelse af standpladsvold og areal med skiver til miniaturepansermålsbane, samt areal, hvor der har været opstillet skiver til den østligt beliggende pistolskydebane trækkes jorden af og arealet tilpasses så det falder naturligt ind passer ind i omgivelserne.
- Efter fjernelse af jordvold (felt 257-258) trækkes jorden af og arealet tilpasses så det falder naturligt ind passer ind i omgivelserne.

- Efter fjernelse af jord på baneplanet og 100 m og 200 m standpladserne (stabilgrus) reableres ligeledes udgravninger under omgivende terræn, med tilsvarende egnet opfyldningsmateriale uden frøpulje (sand, grus etc. IKKE muldjord).
- Efter nedbrydning og fjernelse af betonvæg ved tidligere skydebane trækkes jorden af, så arealet falder naturligt ind i omgivelserne.
- Efter nedbrydning og fjernelse af halmvolde trækkes jorden af, så arealet falder naturligt ind i omgivelserne.
- Alle berørte veje og arealer inkl. evt. interimsvej på baneplan reguleres og reableres som aftalt med ejere og myndigheder.
- Generelt gælder det, såfremt, dokumentationsprøver, som udtages på arealet efter, at volde mm. er fjernet, ikke er under afskæringskriteriet, rømmes ekstra jord af til de er det. Eventuel udgravning opfyldes med et tilsvarende egnet opfyldningsmateriale uden frøpulje (sand, grus etc. IKKE muldjord)

Supplerende anføres det at:

Odense Kommune har ytret ønske om etablering af "paddehuller" på nogle af de steder, hvor der afgraves jord, som derved ikke skal fyldes op. En endelig plan for dette er PT. ikke afklaret, hvorfor udgravninger som udgangspunkt fyldes op med egnet tilsvarende materiale.

Ejendommen er beliggende i udkanten af Natura 2000-område nr. 110, Odense fjord, jf. bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 94		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Søbred med småurter (3130)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 75		
Fugle:	knopsvane (T)	sangsvane (T)
	havørn (TY)	rørhøg (Y)
	blishøne (T)	klyde (Y)
	hjejle (T)	splitterne (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår det, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65b.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, skal der ifølge bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Den oprindelige skydebane er etableret før strandbeskyttelsen trådte i kraft – og den fulde fysiske etablering af skydebanen var gennemført, da den udvidede strandbeskyttelseslinje trådte i kraft. Skydebanen ligger derfor lovligt uden dispensation.

Udgangspunktet i f. m. forvaltningen af strandbeskyttelseslinjen er, at etablerede forhold altid kan fjernes igen. Dette gælder uanset, om forholdet ligger lovligt eller ulovligt.

Undtagelsen hertil er, hvis der vurderes at være indtrådt en ny ”naturtilstand” på området, så fjernelse af det etablerede i dag ville vurderes at være en tilstandsændring i naturbeskyttelseslovens forstand.

I den konkrete sag vurderes skydebanen ikke at være en ny "naturtilstand", selvom den har ligget på stedet hen mod 150 år, og selvom den ikke har været brugt i en årrække. Skydebanen fremtræder også i dag som et tydeligt "fremmedelement" i kystlandskabet.

Det er på denne baggrund, at Kystdirektoratet retligt vurderer, at direkte tiltag, der fører området tilbage til den tidligere tilstand, før skydebanens etablering, ikke kræver dispensation. Dette omfatter fjernelse af bygningsmaterialer og reetablering af området, som anført ovenfor.

Området er generelt meget lidt kuperet, og derfor kræves der ikke særlige hensyn hertil, udover de hensyn der er anført i ansøgningen.

Fjernelse af den forurenede jord

Fjernelse af den forurenede jord vurderes at være en tilstandsændring i medfør af pkt. 4.1 i Miljøministeriets vejledning om 300 m strandbeskyttelses- og klitfredningszone:

"Terrænændringer er en "ændring i tilstanden", uanset om terrænændringen sker ved afgravning eller påfyldning. I overensstemmelse med hidtidig praksis for strandbeskyttelseslinjen kan midlertidige terrænændringer som f.eks. nedgravning af rør eller ledninger dog ikke anses for at være tilstandsændringer, såfremt terrænet straks reetableres. På strandenge, overdrev og lignende kan sådanne indgreb imidlertid være så store, at terrænet ikke kan reetableres, og sådanne anlægsarbejder vil derfor kræve forudgående dispensation."

Tilstandsændringen er midlertidig, og vurderes at være omfattet af muligheden for dispensation i naturbeskyttelseslovens § 65b stk. 1, da tilstandsændringen er nødvendig, for at området ikke skal være forurenet efter reetableringen.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering, at der i forhold til strandbeskyttelseslinjen ikke er afgørende landskabelige indvendinger mod fjernelse af den forurenede jord.

Ved anvendelsen af *egnet opfyldningsmateriale uden frøpulje* gøres der hvad der er muligt for, at områdets naturtype ikke ændrer karakter, og efter en årrække falder ind med den øvrige natur på området.

Det er desuden indgået i Kystdirektoratets vurdering, at en dispensation ikke vil få utilsigtet præcedensvirkning i strid med bestemmelsens formål.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil ikke ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Det ansøgte vil endvidere efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Kaj Merrild Hareskov
+45 91 35 74 44
kaj@kyst.dk

Afgørelsen er sendt til:

- Odense Kommune, odense@odense.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Odense, odense@dn.dk
- Friluftsrådet centralt; fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Fyn-nord, fynnord@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Odense, odense@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk